

# DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN  
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT  
KIADÓTULAJDONOSOK: BOFFMANN ÉS KROMOVITZ  
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: MAC-UTCA 49

## Hindenburg újabb sikerei Dünaburg vidékén

**A tó-vidéken vívott lovas-csatában a németek győztek — Eichhorn áttörte Smorgontól keletre az orosz frontot — Wolhyniai seregeink több orosz támaszpontot elfoglaltak — Az angol-francia offenzíva nem boldogul — Meghiusult olasz előretörések Dél-Tirol és Karintia határán**

A két főhadiszíntéren az orosz és a francia harcmezőkön szünet nélkül tart a borzasztó küzdelem. A belga tengerparttól a Vogézekig és a Dűna partjaitól a galíciai határszélig sehol sem jut pihenő a harcoló seregeknek s a roppant mérkőzés mindenütt olyan elkeseredett erőfeszítéssel folyik, amire a világháborúnak ma lezáródó tizenhárom hónapja alatt nem találunk példát.

A gigászi viaskodásban a hadiszerecsénye hűségese kísérője maradt hősi seregeinknek. — Oroszországban is, ahol támadásaink nap-nap után újabb és újabb csapásokat mérnek a moszkovita szörnyre, Franciaországban is, ahol szövetségeseink állásainak szilárdságát hasztalan próbálják megdőnteni a reváns örületétől fanatizált franciák s az embervérrel kereskedő brit kalmár zsoldosai. *Hindenburg* megfontolt stratégiája új sikereket aratott a Dűna—Njemen vonalat védelmező orosz erők fölött. A *Below*-hadsereg centruma ugyanis ismét közelebb feközött Dünaburg várához, a jobbszárnyán operáló német lovasság pedig a *Dryswjaty-tó* és *Postavy* között leverte a kozák-sereget. *Eichhorn* hadseregének az a része, amely legutóbb *Wilejkától* nyugati irányban húzódott, áttörte a *Smorgontól* keletre épített új orosz állásokat és győzelmének jeléül 1000 orosz foglyot, 6 ágyút és 4 gépfegyvert szállított hátra a gyűjtő-állomásra. *Wolhyniai* csapataink s a velük kooperáló német csapatok erélyesen folytatják a hátráló ellenség üldözését és újabb támaszpontokat ragadtak el az orosz utóvédektől. — A nyugati fronton az *angol-francia offenzíva* nem boldogul. A támadó csapatok áttörési kísérletei mindenütt meghiúsultak s legfőljebb helyi jelentőségű sikerekhez juthattak az arcvonal egyik-másik szakaszán, amelyek azonban sem az értük hozott óriási áldozatokkal, sem a kitűzött céllal nem állanak arányban. — Az angol-francia támadások sorsa különben is az, hogy ha az előretörő rohamoszlopok néhol be is hatolnak a német állásokba, átmeneti sikereiktől rövid idő alatt megfosztják őket a német ellentámadások, mint ahogy tegnap a *Lilletől* dél-nyugatra és az *Argonneoktól* nyugatra vívott harcokban történt.

Az olaszok tegnap *Tirol* délnyugati határán s a *karinthiai* határfronton szenvedtek számottevő vereséget. — A *Balkánon* a helyzet még nem alakult ki.

Mai távirataink:

### Höfer jelentése

*Budapest*, szeptember 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Kelet-Galiciában, valamint az *Ikva* és a *Puřilowka* mentén a helyzet változatlan.

A *Kormin-patak* vidékén az osztrák-magyar és a német csapatok rohammal foglaltak el több támpontot és ez alkalommal 4 orosz tisztet és 1000 főnyi legénységet elfogtak. — Két ellenséges repülő elöltünk.

A *Litvániában* küzdő cs. és kir. csapatok az orosz támadásokat visszaverték. A harcok helyenkint kézítésává fejlődtek. — Az ellenség nagy veszteségeket szenvedett.

HÖFER altábornagy,  
a vezérkar főnökének helyettese.

### A német jelentés

*Berlin*, szeptember 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

*Hindenburg* tábornagy hadcsoportja: *Dünaburgtól* délre az ellenséget a *Wesselowtól* keletre fekvő keskeny tóközökre szorítottuk vissza. A *Dryswjaty-tó* és *Postavy* vidéke között vívott lovassági harcok hadosztályainkra nézve sikeresek voltak.

*Smorgontól* keletre az ellenséges állást rohammal áttörtük. 1000 oroszot, köztük 7 tisztet, elfogtunk és 6 ágyút, 4 gépfegyvert zsákmányoltunk.

*Smorgontól* délre még tart a harc.

*Lipót bajor herceg* tábornagy hadcsoportja: Az ellenségnek az arcvonal számos szakasza ellen irányuló részleges támadásait véresen visszavertük.

*Mackensen* tábornagy hadcsoportja: A helyzet változatlan.

*Linsingen* tábornok hadcsoportja: Az oroszokat a *Kormin* felső folyásánál keleti irányban visszavetettük. Mintegy 800 foglyot ejtettünk. Két orosz légi járővet elöltünk.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

### A semleges sajtó wolhyniai offenzívákról

*Stockholm*, szeptember 30. A *Stockholms Dagblad* írja: Az osztrák-magyar csapatok szép sikereket értek el *Wolhyniában*. A lucki

hidő és maga a város is újra kezükben van. — Ilyen körülmények között a franciák minden reménye dacára nem jöhet számításba az oroszok *Kowel* elleni előretörése, melynek az lett volna a célja, hogy hátba támadja *Mackensen* hadseregét.

### Nikoláj nagyherceg napiparancsa a kaukázusi hadsereghez

*Rosendaal*, szeptember 30. A *Londonban* megjelenő *Indépendance Belge* közli *Nikoláj* nagyhercegnek a tulnyomórészt doni kozákokból álló kaukázusi hadsereghez intézett napiparancsát, mely a többek közt ezeket mondja: „Néhány vereség dacára a kozákok győzelmi hite nem gyengült meg. Ugyanazok vagyok, mint 1914. májusában, amikor én előrelátva a *Németországgal való háborút*, megsemmisítettem a csapatokat és megállapíthattam, hogy véretek azóta sem lett higabb s hogy még mindig meg tudjátok verni az ellenséget.

### Minisztertanács a cárnál

*Pétervár*, szeptember 30. (Magyar Távirati Iroda.) Az orosz főhadiszálláson, a cársátorban minisztertanács volt, melyen a cárs elnökölt.

*Kopenhága*, szeptember 30. A hadügyminiszter és a belügyminiszter kihallgatáson voltak a cárnál a főhadiszálláson. A cárs arról tanácskozott velük, hogy milyen új eszközökkel folytassák a harcot a külső és a belső ellenség ellen.

### Háboru még egy évig?

*Pétervár*, szeptember 30. (Magyar Távirati Iroda.) A *Nowoje Wremja* jelenti, hogy az orosz kormány azon szempont szerint állítja össze a jövő évi költségvetést, hogy az egész jövő esztendőben háboru lesz.

### Diktatura vagy forradalom

*Kopenhága*, szeptember 30. Az immár bevégeződött moszkvai zemsztvo-kongresszus több határozatot hozott, melyeknek közlését a cenzura megtiltotta a lapoknak. A határozatokat nagy többséggel hozták meg a radikális szárny harminc szónyi kisebbségével szemben, amely azt követelte, hogy a rezolúciókat élesebb hangon szövegezzék meg. Oroszország politikai irányai között a harc mind élesebb formát ölt. Egyre világosabb lesz, hogy a mostani helyzet vagy a diktatura vagy a forradalom felé rohan.

### A varsói egyetem Rostowban

Frankfurt, szeptember 30. A Frankfurter Zeitung jelenti Kopenhágából: A Rjecs jelenti, hogy a varsói egyetemet végleg Rostowba helyezték. Az egyetem a háboru után is Rostowban marad. A tanárok ünnepélyesen kijelentették, hogy a varsói egyetem megszűnt.

### Japán nem küld csapatokat

Stockholm, szeptember 30. (Magyar Távirati Iroda.) A pétervári Ruskoje Slowo jelenti Tokióból: A japán miniszterelnök kijelentette az újságírók előtt, hogy azt az orosz álláspontot, amely szerint Japán köteles az entente segítségére csapatokat küldeni Európába, nem teheti magáévá.

## Az olasz háboru

### Olasz vereség a déltirelli és a karinthal határon

Budapest, szeptember 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A tíri nyugati arcvonalon az elmúlt éjjel az Adamello-szakaszon voltak harcok. Az ellenségnek a Cima Presenától nyugatra levő szoros ellen megkísérelt támadását tüzérsergényünk utasította vissza. Az olaszok a Mandron-Hüténél is kénytelenek voltak több órai harc után visszavonulni. A vilgereuthi fensíkon szintén az éjjel támadták meg két ízben, ugyancsak sikertelenül hadállásainkat.

Hasonlóképp meghiusultak a karinthal arcvonalon a Bombasch-Grabentől (Pontfelnél) nyugatra levő, megerősített állásaink ellen intézett éjjeli támadásaik.

Tolmeinnél és odább északra a harcok még tartanak. A Mrzli vrh. előtt az ellenség korábbi hadállásaiba vonult vissza. A Dolje ellen ismételt támadást intézett, de mindig visszavertük. Az olaszok a Tolmein ellen intézett tüzérsergényi tüzelést, amely már tegnap igen élénk volt, ma reggel újra megkezdtek.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

### Egy buvárhajónk pusztította el a Benedetto Brin olasz sorhajót

Lugano, szeptember 30. (Magyar Távirati Iroda.) Szakkörök szerint a „Benedetto Brin” olasz sorhajó katasztrófáját egy osztrák-magyar tengeralattjáró naszád támadása okozta. Az osztrák-magyar buvárhajó behatolt Brindisi kikötőjébe és a védőhálóval nem rendelkező olasz hadihajót megtorpedózta.

### Barzilai vádjal Garroni ellen

Lugano, szeptember 30. Barzilai nápolyi beszédében azzal vádolta Garroni volt konstantinápolyi követet, hogy Wangenheim német követtől nyert információit nem közölte az olasz kormánnyal. A nacionalista lapok ez alkalomból élesen támadják Giolitti hivat.

### A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Az ellenség áttörési kísérleteit tegnap csak a Champagneban folytatta.

A mesnil-yperni uttól délre levegőbe röptettünk egy állást, amelyet két angol század tartott megszállva.

Loostól északra ellentámadásunk lassan előrehaladt.

Souchez-től délkeletre sikerült a franciáknak két kisebb helyen vonalainkba benyomulni. Ott még folyik a harc.

Arrastól délre a fraciák egy részleges támadását könnyen visszavertük.

Reims és az Argonneok között elkeseredett harcok folytak. St. Marie a Pytől délre egy ellenséges dandár áttört legelső árokállásunkon és tartalékainkkal került szembe, amelyek ellentámadásban az ellenségből 800 embert elfogtak, a többit pedig megsemmisítették.

A somme py—souaini ut és a chaleramge—st. menhouldi vasut között tegnap a franciák összes támadásait, részben elkeseredett közelharcban, az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük.

Ma reggel egy erős ellenséges támadás a Massigestől északnyugatra húzódó arcvonalon összeomlott. Massigestől északra az oldalozó ellenséges tüznek erősen kitétt 191-es magaslat elveszett.

A többi arcvonalon váltakozó erejű tüzérsergényi és aknaharcok folytak.

### LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

### A harcok a Champagneban

Berlin, szeptember 30. A Vossische Zeitung jelenti a nagy főhadiszállásról: A champagnei harcok még folyamatban vannak, de úgy látszik, hogy az ellenség vesztett támadó erejéből. Egyetlen helyen sem tudott elérni további haladást. Az ellenség tegnap délelőtt a champagnei hadsereg jobb szárnya ellen heves tüzérsergényi tüzet intézett, melyet ütegeink hatásosan viszonztak és egyidejűleg dühös gyalogsági támadást kezdett az Auberivetől az Argonneokig terjedő arcvonal ellen. A Joffre hadseregszabályzatban közölt módszer szerint ezután a lovasság is résztvett a támadásban, melynek sikeres áttörés esetén gyorsan előre kellett volna törnie. A tetemes erővel végrehajtott operációk mind meghiusultak csapataink vitézségén. Az ellenséget szívós küzdelemben mindenütt visszavertük. Ellenben délután sikerült egy tényesen végrehajtott ellentámadásunk, amely a veszélyes 199-es magaslatot Massigestől északra kezünkbe juttatta. A többi állásokat is szilárdan megtartottuk. A még mindig nagy erővel megkísérelt támadások győzelmes visszaverése folytán csapataink hangulata kitünő és bizakodó. Az ellenség veszteségei rendkívüliek.

### Az arrasi csata

Genf, szeptember 30. Havreből jelentik: Ide érkezett tudósítások szerint a franciák az Arras-szakaszon, csaknem harminc óras tüzérsergényi előkészítés után hat rohamtámadást hajtottak végre. A hadműveleteket, melyek a lensi ut elfoglalására irányultak, Petain tábornok vezette. Az erőfeszítés a szombati nap folyamán tetőpontra ért.

A Souchez—Neuville vonalon épp oly elkeseredett volt a harc, mint az arrasi csatában. Az első vonalak gyűjtő árkaiban négy hadosztály állt készen. A rohamoszlopokat a legerősebb tűz dacára sem lehetett a kellő távolságra előrehajtani. Két árokdarab a franciák kezére került, de ezeket a 24-ikéről 25-ikére virradó éjjel ismét ki kellett üríteniök. A franciák veszteségei tetemesek voltak. Itt az 1916-os évfolyambeli katonák voltak tüzben.

### Az új offenzíva okai

Frankfurt, szeptember 30. A Frankfurter Zeitung jelenti Bernből: A Franciaországgal összeköttetésben álló körök úgy vannak értesülve, hogy az angol-francia offenzíva a francia kormány és közvetlenül a francia nép nyomására folytatandó lett. A francia lakosságot nem lehetett volna rábírni téli hadjáratra, ha előbb meg nem kísérlék, hogy a téli háborút egy offenzíva által elkerüljék. Ezt a kísérletet

bizonyára folytatni fogják. — Ugy hallatszik, hogy bőségesen van munició és új, messzehordó ágyú is. Az arcvonal más helyein is várhatóak támadások. Mint előbb, most sincs kizárva, hogy olasz csapatokat vonnak segítségül a nyugati frontra, ha ugyan máris nem állanak olasz csapatok Franciaországban a front mögött.

### A franciák és az angolok ijesztő veszteségei

Genf, szeptember 30. — Azokról a súlyos veszteségekről, melyeket a franciák és az angolok tisztekben és legénységben a még mindig erős vetélkedés tárgyát képező területeken Lensnél, Ypernnél és a Champagneban szenvedtek, a közönség sem a francia vezérkar, sem French jelentéseiből semmi hírt sem kapott. A legutóbbi eseményeket kommentáló lapok célzásaiból azonban kitűnik, hogy a párisi szerkesztőségek pontosabban vannak értesülve ezekről az ijesztő számokról, mint ahogy a cenzura megengedné azok közlését. Némely szakkritika kifejezi amiatti csalódásait, hogy az első előretöréseket úgy északon, mint a Champagneban aránylag hosszú szünet követte s félt, hogy ezt az ellenség kihasználja.

### A szerb harctérről

Budapest, szeptember 30. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Nincs ujság.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

### A Balkán fegyverben Román mozgósítás előtt

Páris, szeptember 30. (Magyar Távirati Iroda.) A Matin jelenti: Románia befejezte a mozgósítás előkészületeit. A kormány rövidesen elrendeli a román haderők mozgósítását. Ez irányban Párisban, Londonban, Pétervárott, Athénben, Bukarestben és Nisben élénk tárgyalások folynak.

### A macedo-bolgárok helyzete

Szofia, szeptember 30. A hivatalos Narodni Prava a macedo-bolgárok helyzetét tartathatatlannak mondja és hangsúlyozza, hogy sürgős segítségre van szükség. Bulgária fegyveres semlegességének kinyilvánítása elsősorban ebből az okból történt.

### A görög mozgósítás

Kopenhága, szeptember 30. Mint a Times jelenti Athénből, a görög mozgósítás rendben halad. A katonai hatóságok lefoglalták a vasutakat, de tizennégy nap múlva újra szabad lesz a közlekedés. Számos gőzöst is lefoglaltak csapatok szállítására.

## URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója

EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Péntek Szombat Vasárnap  
október hó 1., 2. és 3-án

### Nagy ünnepi sláger műsor

#### AZ ÉLŐ SZOBOR

dansk-kinograf vigjáték 2 felvonásban.

#### A HOLDEÓROS

dráma 2 felvonásban, gyönyörű felvételek és rendezés.

BÜNTUDAT, dráma.

Mikor Jack hazajön, vigjáték.

#### HÁBORUS HIRADÓ.

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órákor rendes helyszínnal.  
Szombat és vasárnap 3 órákor félhellyárral.  
Folytatódó bemenet.

### Görögország és Bulgária

Berlin, szeptember 30. (Magyar Távirati Iroda.) A *Vossische Zeitung* jelenti Athénből: Görögország hangulata Bulgária mellett alakul. A lapok jelentései szerint a központi hatalmak garantálták Görögországnak Bulgária magatartását. Az ellenzéki lapok a szerb szerződés felbontását követelik. Nagy érdeklődéssel várják a parlament holnapi ülését, melyen Venizelos hír szerint bejelenti a döntést.

Athén, szeptember 30. Venizelos jelentést tett a királynak a kamara pártjainak álláspontjáról és a szerb szerződésről. A király a jelentést megleléssel vette tudomásul. A pártok felfogása szerint a Szerbiával kötött szerződés Görögországot csupán jóindulatu semlegességre kötelezi Szerbiával szemben.

### Hajdumegye közgyűlése

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta Domahidy Elemér főispán elnöklété alatt rendes őszi közgyűlést a bizottsági tagok számottevő érdeklődése mellett.

#### (A főispán megnyitó beszéde)

Domahidy Elemér főispán fél tíz órakor nyitotta meg a közgyűlést. Lendületes megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy Hajdumegye lakossága hazafias lelkesedéssel, odaadó buzgalommal vette ki részét eleitől fogva az immár tizenhárom hónapja tartó nagy küzdelemből és annak a reményének adott kifejezést, hogy most, amikor újra elhangzott a hazafias áldozatkésztségre hívó szó, most sem fog tétlenül maradni. A közeli időben fog megérkezni a lakossághoz a harmadik hadikölcsön jegyzésére vonatkozó felhívás, amely kell, hogy a legmélyebb visszhangra leljen a Hajduság népének hazafias szívében. Fölhívta a főispán a törvényhatósági bizottsági tagok figyelmét arra, hogy mint eddig, úgy ezután is tegyenek eleget a haza iránti kötelességének. Kegyelettel emlékezett meg Sipos Zsigmond m. kir. válsálapítványi felügyelő, Kömmerling János és Fischbein Ignác megyebizottsági tagok elhunytáról.

A közgyűlés éljenzéssel kísérte a főispán szavait és az elhunytak emlékét jegyzőkönyvében örökítette meg.

#### (Az alispáni jelentés)

Rásó István megyei főjegyző mutatta be az alispáni jelentést, amely első helyen említi, hogy Hajdúvármegye képviselőjében Domahidy Elemér főispán vezetésével Pákozdy Sándor és Czegléd Mihály dr. vettek részt abban az országos hódoló küldöttségben, amely szeptember másodikán mutatta be hódolatát a királynak.

A hadi helyzetről való megemlékezés során feljegyzte a jelentés, hogy az elmúlt hónapoknak ugyszólván minden napjához vitéz hadseregünk és hűségeseink szövetségeseink fegyvereinek egy-egy dicső nagy sikere fűződik. A diadalok hosszú láncolata visszavezet a Kárpátokba; itt aratta legragyogóbb diadalait a vármegye területéről sorozott cs. és kir. 39. és a 3. honvédegyalozezred, azokat a diadalokat, amelyek a Hajduság hős fiaiból alakított ezredeket a monarchia legvitézebb ezredei közé emelték.

A megyei közigazgatás homlokterében az elmúlt időszakban is még mindig azok a katonai, közgazdasági, egészségügyi és emberbaráti teendők állottak, amelyeket a hadiállapot tett szükségessé. Hadiszolgáltatások címén a törvényhatóság az elmúlt időszakban kisebb mérvben vettetett igénybe, mint azelőtt. A beszállított katonaság elfoglalta az iskolákat, a mivel a megyében csaknem teljesen megbénult az oktatás. Domahidy Elemér főispán közbelépése folytán most már egyes helyeken egy-két iskola kiürittetett.

A gazdasági viszonyok általában kielégítőek. A megye területén ebben a gazdasági évben körülbelül 132,659 katasztrális holdnyi földterület volt kalászossal bevetve és az átlagos termés holdankint búzából 7 és fél, rozsból 7, árpából 4, zabból 5 métermázsára tehető.

Megemlíti a jelentés azt is, hogy a vármegye lakossága a háborúval kapcsolatos jótékony célú intézmények javára 139,908 korona 79 fillért adományozott.

Sajnálattal számol be az alispán arról, hogy a vármegyei tisztii nyugdíjalap a most következő október 1-én az esedékes tisztii nyugdíjakat nem képes fedezni, úgy, hogy kisegítésképpen az ebadóalapról kellett a nyugdíjalapra 8000 koronát kölcsönvenni.

Hajdumegye közönsége a második magyar hadikölcsönből 3,027,310 koronát jegyzett. A jelentés azzal zárul, hogy felhívja az alispán a megyebizottsági tagokat a közelben kibocsátandó harmadik nemzeti kölcsön jegyzésére.

#### (A megyei iskolák felszabadítása)

A jelentéshez több bizottsági tag felszólalt. Marjay Péter az iskolák felszabadítását sürgette a katonai beszállásolás alól.

Domahidy Elemér főispán kijelentette a felszólalásra, hogy úgy ő, mint az alispán már mindent elkövettek az iskolák felszabadítása érdekében s hogy még nem nyert megoldást ez a kérdés, az abban rejlik, hogy nincs megfelelő hely a katonaság elhelyezésére. A közgyűlés megnyugtatóra közölte, hogy a most elhangzott kívánságokról is jelentést tesz táviratilag még ma Tisza István gróf miniszterelnöknek.

A közgyűlés hosszantartó, lelkes tapsban adott kifejezést annak a hálás elismerésének, amelylyel Domahidy Elemér főispánnak az iskolák érdekében kifejtett buzgó tevékenységét honorálja.

Pákozdy Sándor alispánnak a jelentéséhez fűzött felszólalásokra adott felvilágosító válasza után a közgyűlés tudomásul vette az alispáni jelentést.

#### (Hat százalékos pótdadómelés)

Megszavazott a közgyűlés a vármegyei székházépítési alap céljára újabb 2 százalékos és a vármegyei tisztii nyugdíjalap céljára újabb 4 százalékos vármegyei pótdadót.

Ezután a községi ügyeket intézték el.

### A debreceni hadikiállítás

#### Az ünnepélyes megnyitás

Ma délelőtt 11 órakor volt az ünnepélyes megnyitása a debreceni Hadsegélyző Hivatal és a debreceni Vörös Kereszt Egyesület által a felső kereskedelmi iskola dísztermében rendezett hadikiállításnak, mely alkalomra szép számú közönség jelent meg. A díszes közönség soraiban ott voltak: Domahidy Elemér főispán neje Perényi Heléne bárónő, Kesseri Lajos dr. törvényszéki elnök, Bernolák Nándor dr. egyetemi rektor, Kiss Ferenc prorektor, Groh Ferenc prépost-plébános, Lestyán Adorján udvari tanácsos kir. közjegyző, Nagy József pénzügyigazgató, Wolff János ezredes, Buday csendőralezredes, Nedeczky Ferenc huszáralezredes, Koszorus Ferenc őrnagy, Penyigey Sándor százados.

Márk Endre udvari tanácsos polgármester szép beszéddel nyitotta meg a kiállítást, amelyben ismertette annak célját, ami háborus jótékonytárgyat szolgál.

A megnyitás után a jelen volt közönség a tágas díszterembe vonult, ahol a nagy gondtal és izléssel rendezett kiállítás sok érdekes látványlóját kötötte le mindenkinek a figyelmét. A bejárattól balra van elhelyezve Nedeczky Ferenc huszáralezredes pazar gyűjteménye: szerb komitácák és montenegrói népfölkelők fegyverei, cserkész tör, orosz puskák, orosz lándzsák, kopekekből készült karperek, vörösréz női nyaklánc, lodzi zsidó ujság. Érdekesek Márk Endre polgármester tárgyai is. Kozma Ilonka egy orosz díszmellényt állított ki. Körül a teremben mindenütt harci eszközök, sránel-hüvelyek, egy 30 és feles lövedék patronja. Külön figyelmet keltő a kiállításon Loránt József versenyegyleti titkár gazdag hadiériemgyűjteménye. Sok szemléltető vonzott az uszoki harctér szemléltető bemutatása, amely Reisinger József, a IV. számú pánclvonat mozdonyvezetőjének ügyességét dicséri. Szemléltetően mutatja be a kép, amint a mi csapatunk fel-

vonultak a magas sziklákon levő orosz állások ellen.

Katonáink lankadatlan kedvére vall az a humoros „gyászjelentés” is, amely a következőképpen hangzik:

Megtört szívvel jelentjük, hogy az orgyilkosok tanyája, a királygyilkosok fészke, a bombavető iskola, Szerbia volt fővárosa négy hónapi kinlódás után elesett.

Petár király és cs.

Nándorfehérvár feltámadott.

1914. dec. 2-án.

K. u. k. Inf. Reg. 23., 4. Arb. Abt.

A megnyitás után délután 1 órakor tekintette meg a kiállítást Domahidy Elemér főispán, Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos egyetemi tanár és Pákozdy Sándor alispán társaságában.

### Újra sorozzák a 19—43 éves népfölkelőket

Budapesti tudósítónk táviratozza: A fővárosban plakatirozták a honvédelmi miniszter rendeletét, amely a 19—43 éves B) osztályú népfölkelőket új szemlére szólítja. A bemutató szemléket október 27-től november 30-ig terjedő időközben tartják meg.

### OKTÓBER 1-TŐL LAPUNK ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben: 1 óra K 1.40, negyedévre K 4.—  
Vidékre: 1 óra „ 1.50, negyedévre „ 4.50

## HIREK

— Janovich állomásfőnök kitiintetése. A király csirési Janovich Miklós máv. főellenőrnek, Debrecen állomásfőnökének a Vörös Kereszt hadiékítményes II. osztályú díszjelvényét adományozta. Méltó jutalma ez a kitiintetés annak a fáradhatatlan szorgalmu, buzgó munkának, amelyet Janovich Miklós állomásfőnök a háboru kitörése óta kifejtett jelentőségteljes pozíciójában. A hadiállapotban, amikor igen fontos szerep jut a vasúti közlekedésnek, fokozott éberségű munkát kívánnak a forgalom lebonyolítása és a csapatszállító és a sebesülteket hozó vonatok körüli feladatok, a melyeknek Janovich Miklós a legfelsőbb kitiintetést megérdemlő módon felelt meg.

— A harmadik magyar hadikölcsön. Budapesti tudósítónk jelenti: A harmadik magyar hadikölcsönt csakis 6 százalékos, szabad és öt évre zárolt címletekben bocsátják jegyzésre. A hivatalos jegyzési idő október 17-én kezdődik. A kölcsön árfolyama október 30-ikáig 97 korona 10 fillér, azontul november közepéig 97 korona 40 fillér. A címletek az eddigi 6 százalékosokkal azonosak. A jegyzésre a takarékpénztári betétek 50 százaléka lesz igénybevehető.

— A Hungária-kávéházban mátol fogva Magyarai és Kiss Béla zenekara felváltva játszik.

## Apollo

Ma, pénteken  
Dé után 5 és 7 órakor félhelyárak,  
9 órakor rendes helyárak.

Művészeti film!

### Egy magányos szigeten.

Dráma 3 felvonásban.

### Maxi és az anyósa.

Vígjáték 2 felvonásban.

### A modern orleansi szűz.

Vígjáték.

Van egy nagynénem Grácban.

Böhözt.

— Az 1897. évi népfölkelők bevonulása. A városi katonai ügyosztály a következőket teszi közzé:

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 12,900. számú rendelete alapján figyelmeztetnek a kifüggesztett hirdetményben megjelölt évfolyambeli népfölkelők, hogy folyó évi október hó 15-én délelőtt, de legkésőbb délelőtt 11 óráig a népfölkelési igazolványi lapjaikon feltüntetett helyre a törvényes következmények terhe alatt kötelesek bevonulni.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 12,900. számú rendelete alapján felhívhatnak azon 1897. évi születésű és f. évi október hó 15-én fegyveres szolgálatra bevonulni köteles népfölkelők, akik gőz- és motoreke gépészek vagy fűtők, hogy népfölkelési igazolványi lapjaikkal — a bevonulásnak folyó évi november hó 30-ig leendő elhalasztása céljából — a katonai és illetőségi ügyosztálynál mielőbb jelenjenek meg.

— 67 és fél százalékos városi pótdadó. — Kondor Kálmán városi főszámvevő ma mutatta be a város tanácsának a Debrecen város házipénztárának és az általa kezelt alapoknak, valamint a város önálló vállalatának 1916. évi költségeloirányzatát. A jelentés szerint a város házipénztárának költségeloirányzata a következő:

|                    |                |
|--------------------|----------------|
| Rendes bevétel     | 5,930,220.59 K |
| Rendkívüli bevétel | 23,000.— K     |
| Összes bevétel:    | 5,953,220.59 K |
| Rendes kiadás      | 6,783,386.98 K |
| Rendkívüli kiadás  | 518,306.86 K   |
| Összes kiadás:     | 7,301,693.84 K |

A bevétel és a kiadás között mutatkozó 1,348,473 korona 25 fillér hiány a 2,000,000 korona egyenes állami adó alapján kivetendő 67 és fél százalékos községi pótdadóban talál fedezetet. A költségvetést az októberi városi közgyűlésen fogják tárgyalni.

— Hősi halál. Irinyi István földművelésügyi miniszteri segédfogalmazó, a 7. Vilmos huszárezred tartalékos hadnagya Kolkinál (Wolhyinában) kapott sebesülése következtében szeptember 16-án a lucki tábori kórházban 27 éves korában meghalt. A hősi halált halt fiatal huszártisztben Irinyi István dr. debreceni ügyvéd a fiát vesztette el. A halottat hazaszállítják a harcstérrel és a családi sírboltban fogják örök nyugalomra helyezni.

— Az alagút!!!

— A vízvezeték kibővítése. A város törvényhatósági bizottsága tudvalevően azt határozta, hogy mielőtt a vízvezeték kibővítésének kérdésével érdemlegesen foglalkozna, meghallgatja egy geológiai, egy vízvezetési és egy egészségügyi szakértő véleményét. Erre a határozatra nézve a belügyminisztertől ma az a válasz érkezett, hogy a szakértők meghallgatásához nem járul hozzá, mert ez csak felesleges kiadást okozna a városnak; a belügyminiszteriumnak vannak a vízvezetési dolgokhoz értő szakközvegyei, akik majd véleményt fognak adni a vízmű kibővítésének kérdésében.

— A háztartási fémtárgyak lefoglalása. — A kormány rendeleteire vonatkozólag illetékes helyről még a következő felvilágosító magyarázatokkal szolgálnak:

A foganatba veendő lefoglalás hatályát veszti, ha 1916. március 26-ikáig a beszolgáltatást el nem rendelik. — Háromtagú átvételi bizottság dönti el a lefoglalás, a beszolgáltatás és a beváltási ár kérdéseit. A beszolgáltatás kötelezettsége december 1-én kezdődik; addig is helye van azonban az önkéntes beszolgáltatásnak. Szabadkézből a főntebb elsorolt tárgyakat csak a Fémközpontnak vagy a Fémközpont megbízottainak lehet eladni. Azoknak a jótékony egyesületeknek azonban, amelyek a hadsereg részére önkéntes adományokból gyűjtenek fémet, ezentul is szabad ilyen tárgyakat ajándékozni.

— Az alagút!!!

— Beiratkozás a városi zeneiskolába. Az október havi beiratkozások a városi zeneiskola titkári hivatalában megkezdődtek. Évi beírási díj 10 korona. Tandíj havonként 10 korona. Főtanszakok: magánének, hegedű, zongora, gordonka, orgona. Felvétetnek kezdő és haladó tanulók. Hivatalos óra d. e. 11—1-ig Vár-utca 1. sz. Telefon 336. sz.

## Napszámos fiuk

könnyebb munkára, egyetemi építkezésnél (nagyerdő)  
:: felvétetnek. ::

— Kinevezések a debreceni postán. A kereskedelemügyi miniszter Minczer Antal, Hanzsala Péter és Klein Mór debreceni posta- és táviró-tiszteket posta- és táviró-tisztekké nevezte ki. A posta- és táviróigazgató Frank Zoltán debreceni II. osztályu posta- és táviró-tisztet I. osztályu posta- és táviró-tiszté nevezte ki.

— Debrecenfalva felépítésének költségére a következő újabb adományok érkeztek a polgármesteri hivatalba: A Debreceni Népszövetségi Otthon a már adott 100 kor. kiegészítéseként 400 kor., dr. Lóky Béla és rendtársai 62 kor., Mezei Béla és társulata heti brutto bevételének 2 százaléka 77 kor. 88 fill., a VI. kerületben segélyezett asszonyok adománya Pap István adóosztály utján 319 kor. 11 fill., a m. kir. debreceni 3/II. hadtápszázalaj gyűjtése a hárterén Ladányi Vince hadnagy utján 700 korona.

— Az alagút!!!

— Katonai lögyakorlat. A debreceni 2. honvéd huszárezred október 2-án reggel 8 órától délután 1 óráig harszerű lögyakorlatot fog tartani a Sárkut-tanya melletti lőtérén, amiről a rendőrség azzal a figyelmeztetéssel értesíti a lakosságot, hogy a harci gyakorlat idején ne tartózkodják a gyakorlótér közelében.

— Tábori áruminta-kiüldemények. A kereskedelemügyi miniszter engedélye alapján tábori áruminta kiüldeményeket az eddigi feltételek mellett újabban még a 32, 38, 40, 42, 44, 47, 50, 63, 68, 71, 72, 75, 87, 92, 132, 139, 162, 173, 206, 351, 352, 353, és 355. számú tábori postákhoz is lehet küldeni.

— Hajduböszörményben 60 katasztrális hold réti szántóföld olcsó árért kiadó. Értekezhetni a Jelzálog és Hitelbanknál, Piac-u. 26.

— A Fröhlich-féle csödtömegből megvett összes irodai szerek, valamint a még megvévő iskolai cikkek, füzetek, könyvek, iskolatáskák, stb. elárúsítása még rövid ideig tart. Üzlet-helyiség Szent Anna-utca 1.

— 35 dekás tábori postadobozok, melyben a harcstérre élelmiszereket kívül minden küldhető, 20 fillérjével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden érhány-tűzsdében.

## SZÍNHÁZ

MŰSOR:

PÉNTEK: *Lyon Lea*, regényes színjáték.  
SZOMBAT: *Mozikárdy*, operett. (Diósy Nusi vendégjáték.)  
VASÁRNAP: Délután: *Aranyvirág*, operett. — Este: *Zsuzsi kisasszony*, operett. (Diósy Nusi utolsó fellépte.)

## SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECEN, Kistemplombazár

Megérkeztek az őszi és téli divatkelme-  
ujdonságok

FLANELLEK — SELYMEK  
VELEZEK — BÁRSONYOK.  
! Őriási választék !

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.

## Apró hirdetések

**Hentes iparos.**  
45 éves, ref. vallású, tisztességes családból, biharmegyei lakos, hozzá illő feleséget keres, kinek legalább 5 ezer korona készpénze van, de ez az 6 nevéen marad, mert nekem 20 ezer korona ingatlanom van. Levelek Bagi Ferenc hentes Bagamérba küldendők.

**Halápon 21 hold**  
jótermő szántóföld olcsó bérért kiadó. Értekezhetni Goldmann József zárgondnoknál a Központi bankban.

**Szénvignetta**  
ezzenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

**Kocsikenőcs,**  
kátránymentes, hapható Weisz festékkereskedőnél Hatvan-u. 15.

**Szép butorozott szoba**  
villanyvilágítással közel a főtérhez, azonnal kiadó. Ugyanott többféle kályhák eladó. Iskola-utca 8. sz.

**Porfedeles**  
új salon cimbalom eladó. Homokkert Bujdosó-utca 38. sz.

**Lakbérleti szabályzat**  
kiadó cédulák bármilyen feltétellel kaphatók a kiadóhivatalban.

**Hakulatur papíros**  
kapható a kiadóban.

**Finom himzések,**  
horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyiriné.

**Kapucédulák**  
bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

**Zománc**  
címtable megrendelhető Hoffmann és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

**Firnisz, Terpentin, Szobalakkok**  
minden egyéb festékáru olcsó árban és minden mennyiségben beszerezhető

**WEISZ**  
festéküzletében  
HATVAN-UTCA 11.

**Kiadó**

**Szociálmunka és vendéglő!**  
A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű alagsori vendéglő és szociálmunka f. évi november 1-5-1 kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreczeni Első Takarékpénztárhoz.

## Boros hordók!!

500 hektó új, 250 hektó használt, 25 litertől 650 literig. Továbbá új zsiros hordók és káposztás kádak minden nagyságban kaphatók hordógyáramban.

**Báró Györfly Miklós**  
Nap-u. 4. Interurban-telefon 12-83.

Meghívó.

A MÉRŐGAZDASÁGI BANK MINTSZÖVETREZET  
VII. Évi Rendes Közgyűlését

1915 október hé 14-én d. u. 4 órakor tartja a Bankgyűlés tanácssternében (Piac-utca 72. I-ső emelet), melyre a szövetezet tagjai azon megjegyzéssel hívatnak meg, hogy mivel a szeptember 30-ára összehívott közgyűlés nem volt határozatképes, az alapszabály 41. §-a értelmében tekintet nélkül a megjelent tagok számára fog határozni az elmaradt közgyűlés tárgysorozata felett.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag kijelölése.
2. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
3. Az 1913—1914. évi zárószámok és az 1909-ik III. felszámoló évtársulat vagyonmérlegének tárgyalása és megállapítása.
4. A felszámoló- és felügyelő-bizottság jelentése kapcsán az igazgatóság, felszámoló- és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása és az igazgatóság jelentésében foglalt egyéb indítványok feletti határozathozatal.
5. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
6. Az 1910. évi IV. évtársulati felszámoló-bizottság választása.
7. 3 igazgatósági tag választása.
8. Az 1914-ik VIII. évtársulat megalakulásának kimondása.
9. Esetleges indítványok.

FIGYELMEZTETÉS.

A felügyelő bizottság által felülvizsgált mérleg az igazgatósági jelentéssel együtt a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetezet üzleti helyiségében a hivatalos órák alatt a tagok által megtekinthető. A szavazáshoz szükséges igazoló jegyek a közgyűlést megelőző 3 napon át az intézet helyiségében adatnak ki.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSEK  
NEGYEDÉVRE  
RONA 50 FILLER

A népfölkelők

Lillető csaták elfoglalása Az olaszok

A nyugati több alapot angol-francia azokkal a minisztereket az első csaknem megismétlődő nem képesek előnyomulni meghiusulnak lárdóságán. Igaz az angolok és franciák áttörő módon apasz a német defet a támadások nem például rületen folytak lyekkel ismét angol „hódító

A keleti és osztrák-magyar értékes rész napról. Dünne csapatainak gádot el a orosz ellentá Wilejka ellen irányuló előrendelve, ös keres harcok csapataink. ményeirel sz hadvezetősé mány-állom német csapa a szeptemb 298 gépfeg Mai tá következnék

H Budapest sajtóosztály orosz hads. Kelet-Corvény. Az orosz kísérelt tában meghi Az Ik